

מהרה"ל היה לו טלית מיוחדת לשבת, וכפלו במוצאי שבת. (באר היטב - סימן רסב אות ד)

שחרית בראש [כ]

[ג] ז' ברכות נגד האבות והאמהות

י"ט ברכות שבשמו"ע [של חול] הם כנגד אברהם, יצחק, יעקב, שרה, רבקה, רחל, לאה, ונגד י"ב שבטים. ובשבת הוא 'אין איין העכערן עולם', אינו רק כנגד האבות וארבע אמהות. (אמרו פנחס - שערי ג' אות קיח)

לומר כל ששה 'הכל' במתוך גדול

שש תיבות 'הכל' שבברכה זו. והיינו: ובזאת את 'הכל', 'הכל' יודוך, 'הכל' ישבחוך, 'הכל' יאמרו, 'הכל' יזממוך סלה. ויצד 'הכל', כולם עומדים ברוב עולמות העליונים הקדושים, ובזאת אם אומר האדם השבח הגדול הזה בכונה עצומה ושמחה מאוד. בזאת סמוכים הדברים אשר יצאו מפיו לא שוב ריקם, כי אם עשה פרי תיקונם ועולתם בעולמות העליונים ג"כ, ורחמנא ליבא בעי, והעיקר לומר התיבות במתוך גדול ולא במהירות, ודי בזה.

(יסוד ושורש העבודה - שערי ח פרק ח)

'אל אדון' עולה על כל התשבחות

השבח שמשבחים ביום השבת לעוה"ב, היינו 'אל אדון', הוא בסוד [שיש] כ"ב אותיות עליונות הקדושות וכו'. כששבח זה של 'אל אדון' עולה למעלה, אז ששים מרכבות עליונות של מלאכים מדמנים, ולוקחים את השבח הזה העולה מפיהם של עם הקדוש, ומעלים אותו להתעטר בו כמה מרכבות עליונות, הממונים בין כל אותן הנשמות הצדיקים שבג"ע, כולם מתעטרים בשבח הזה, וכל אותם מרכבות המלאכים וכל אותם נשמות הצדיקים, כולם עולות בשבח הזה עד סוד הכסא, שהוא סוד המלכות דאצילות.

כשמגיע לכסא הקדוש השבח הזה של 'אל אדון', שאמרו כל ישראל, עומד שם עד הזמן שאמורים קדושה עליונה של מוסף, דהיינו קדושת כתר, ואז יש עליה למלכות שלמטה לעלות למעלה וכו'. זה השבח של 'אל אדון', הוא השבח העולה על כל התשבחות. (עפי"ה הוזהר - ויקהל דה דף ע"ב)

ע"י שהשבת אומר 'טוב להודות' ויכלו להודות מוזמר שיר ליום השבת. אולי כל פרק שירה משמוררים כל הברואים, זכו על ידי שירת ישראל. כעין ששמעתי מפה קדוש זקניי [החיזושי הרי"מ] ז"ל, כשהיה על נישואי קודש שעשה הרה"ק באוסטלא, שנתאספו כמעט כל הצדיקים, שמע מפה קדוש הזקן מו"ר אברהם יהושע העשיל זצ"ל בעל אוהב ישראל מאפסא, דהקב"ה רם ונשא, ואין בכח שום בריה לגשת להודות.

אך השבת קודש פותח ואומר, 'מזמור שיר כו' טוב להודות, לפיכך יפארו ויברכו, דעל ידי ששבת קודש מעורר, שטוב להודות, נפקח עיני הבריות שיוכלו להודות. אמר זקניי [בעל חדושי הרי"מ], שמתיקות התורה לא זו מפה קדושה רביעי שנה.

יכוין לקבל תוספת הרוח

כשעומד להתפלל שחרית, אחר שאומר פסוק, 'אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך', יכוין לקבל תוספת הרוח של בחינת היום, ויכוין לקבל זה קודם שיתחיל בברכת אבות, וכמו שכתוב בשער הכוונות. וכתבתי בסה"ק מקבציאל, שאם שכח לכוין כוונה הנזכרת של קבלת תוספת הרוח, יש לו תפקה, לכוין אותה בתחילת תפלת מוסף, אחר שיאמר פסוק אדני שפתי תפתח וכו'.

(בן אשי ח - שנה שניה פרשת תולדות אות ג)

ש"ץ שאין קולו מקובל מחלל כבוד השבת

בעני סטראפקוב קצפו הרבה אנשים להתפלל לפני התיבה, בשבת שלפני היראצ"ט, וכי הרח"ק משינאווא ז"ע, שכל מי שאינו רגיל בגולה, ואין קולו מקובל אצל הבריות, ואעפ"כ יצד לפני התיבה, הרי הוא מחלל שבת ומבזה את המעודות. (דברי יחזקאל החדש - עמוד שלו)

המזמורים מעוררים חדוה ושלמות הרצון

הנה גדול שירות ותשבחות. שאנחנו עם קדוש מזמרים לבוראנו ית"ש ויתעלה ביום שב"ק, בתפלת שחרית בפסדו"ז ובנשמת, מבוואר בזוה"ק פרשת ויקהל וכו'. ומבוואר בזוה"ק, שמזמורים אלו של שבת, תיקנו לנו אנשי כנ"ג לאמרום בתפלת שחרית וכו'.

אהובי ודעי ידידי נפשי, אין לא יתן האדם אל לבו, לומר אותם המזמורים בהתלהבות גדול ובשמחה עצומה עד מאוד. כי הם בעצמם מעוררים החדוה ושלמות הרצון. כמבוואר בזוה"ק ה"ל, בלשה"ק: 'מכאן ולהלאה תושבחן אחרונן החדוה ותיאובתא שלימתא כו', אלין תושבחן כולהו אתקינו בשבת לשבחה ל"י עמא יחידא בעלמא'. ואין לא יחס לבב איש בהתלהבות חדוה ושמחה, שזכה להיות בחלק וגורל עם קדוש הישראלי, וכלל ג"כ בעמא יחידא בעלמא. לשבח ליוצרנו ובוראנו ית"ש ויתעלה.

(יסוד ושורש העבודה - שערי ח פרק ז)

זמן ביאת הנשמה היתירה

בשחרית, בעת שיאמר שליה ציבור, 'נשמת כל חי', אזי זמן ביאת הנשמה היתירה. (חסד לאברהם - ח"ג) הגאון רבי חיים אברהם אורנשטיין זצ"ל אב"ד בארדיבו ומגדולי תלמידי ההת"ס ז"ע כתב באמצע המכתב להג"ר נפתלי סופר זצ"ל, והגני רגל להמשיך אמירת נשמת בשבת קודש וכו'. ויתר מחצי שעה בדמעות אהבה, ולסדר גם כן במחשבותיו נסי כל ימי חי, וע"י התעורר תענוג שבת קודש בלבי, ואמלא שמחה וגיל.

(דברי אברהם השלם - הקדמת נכד המחבר עמוד כח)

לא התאפק מלהודות בטרם גמר לפרש הכל

מי ידמה לך וכו' הגדול הגבור והנורא וכו' נתלך ונשבחך ונפארך ונברך וכו'. ואפשר ע"ד שכתבו בשם אחד מהקדושים [ע"י דברי יחזקאל החדש בסוף הספר עמוד ססא בשם הבעש"ט הק"י] שכלך הפסיק דוד המלך במזמור ברכי נפשי, בפסוק מה רבו מעשיך ה' באמצע השבחות, משום שכאשר הזכיר דוד השבחות, לא היה יכול להתאפק עד שיגמור כל דבריו מגודל התלהבותו ואהבת השי"ה, ואמר מה רבו מעשיך.

כמו כן, מי שתיקן השבח של נשמת כל חי, כאשר אמר, 'מי ידמה לך וכו' הגדול הגבור והנורא, לא היה יכול להתאפק, עד שפירש כל אחד בפרטיות, ואמר תיכף נתלך ונשבחך וכו'. כ"ז כתבתי רק בדרך אפשה, וה' ינחננו בדרך אמת. (לקוטי מהרי"ח - סדר תפלת שחרית בסוף ד"ה עד הנה)

האומר מעומק הלב ימלא ה' בקשתו

בשם מורינו הבעש"ט: 'אז בשעת פתיחת הארון, אז א איד, גאר א פשוטער איד, זאגט 'ברוך שמהי דמארי לעמא ברין כתרך ואתרך יהא רעותך עם עמך ישראל לעלם', מיט א אמתה פשוטה, פון טיפן הארצן, איז הקב"ה ממלא זיין בקשה כולה, אזער מקצתה! (כתר שם טוב - אות קסא)

בקשה בפתיחת הארון ודאי מתקבלת

קבלה מהרה"ק המקובל ר"ש מאסטראפאליע זצ"ל, אשר בשלשה זמנים הללו, מסוגל מאוד שיקובל בקשתו, היינו בעת פתיחת ארון הקודש, ובעת הגבה עם הספר תורה, ובעת נשיאת כפים. על כן מי שיש לו איזה בקשה, יבקש בעתים הללו, ובטח יקובל תפלתו. (צנור החיים - מערכת ש אות קסט)

השומעה בכונה מרגיש קדושה מכל דיבור

קדושת הס' גדול כ"כ, שמקריאת הש"ץ להשמיע לציבור, נמצא קדושה גדולה בדברי התורה היוצא מפיו, עד שכל השומעה בכונה מרגיש תוספת קדושה בנפשו, אם אין מפסיק מחינת ענותו.

ואם אין אתה מאמין זיל נסי, למלאות כריסך לשבע מלימוד גמרא לדינא, עד שתרגיש קדושה בנפשך מלמודך, ואז בשמעך קריאת התורה מהש"ץ, תרגיש מכל דבור ודבור תוספת קדושה, כמו האוכל או שותה דבר קיוהא, שמכל לגימה טועם טעם חדש. (מנוחה וקדושה - שערי התורה ח"ב אות ג)

נמשך האור כבשעה שנאמרה מפי הגבורה

באחת השבחות אמר רבינו [בעל התיניא], כי בכל שבת בשעת קריאת, נמשך לשומעים, אותו אור שנמשך לבני"ש בשעה שנאמרה פרשה זו מפי הגבורה, ובשעת תחילת הקריאה צריכים לכוון לכך. והשבת זו (היתה פ' בא), בשעת הקריאה נמשך מלמעלה הכח להסיר כבדות הלב (כי אפי הכבדתי את לבו). (מגדל עוז - עמוד קפ)

גם ראיתיו (להארי"ל) שבכל ימי השבת לא היה

עולה לס'ת אלא ששי, כמ"ש בספר הוזהר (פ' שלה), כי רבי כרוספדאי חמדי לבא מימיו לא סליק בשבת לס'ת אלא שתיאתה דאיהו צדיק, ועליה איתמר מגדל עוז שם ה' בו ירוץ צדיק ונשגב וכו', ולכן ר' כרוספדאי לא הוה סליק לס'ת אלא שתיאתה. (שערי הכוונות - קידוש ליל שבת דרוש א)

שום תאוה אינה כאומונה 'נשמה'

פעם אחת סיפרו למרן הרד"ק בעל **בית אהרן** ז"ע, ארץ שפירץ השתגע, והמד בלבן להחליק עליו. ונצטל סלג במי הקיץ, ולשם כך פורז על פני השרה, מאת שקים של סוכר, כרי שיוכל להחליק עליו. ונצטל סלג ב"י: אי מנה דעם פריץ, וכי איהו השנה יש לו לתאוות, והלא כל האוונות לא ישון לגדל להצונגו שנתו (שביח הכעשטי - סי צט) (לקוט מאמרים - פיב אות כ')

צעק בקול גדול וכל הלכות יואר'

כשבא הרד"ק הבין **יששכר** ז"ע לטבות בכל של רביה"ק העטרת **צבי** ז"ע **ידידיטוב** נחמד שכל האוונות הציט בפסקיו דומה. ובעמוד לפני התיבה, היה אמר 'נשמתי בקול רם ובתלהבות גדולה. ופעם כשבאתי לשיבת מהצ"א ידידיטוב, שבת שם גם הרד"ק בעל **זרע קודש מראשי** ז"ע, ובתניע מודאי יוכל להלכות 'יואר', צעק בקול גדול, עד שנפלה קופסת הטאב"ק מידו של הרד"ק מראשי הרד"ק מראשי ז"ע נעצו בראשו, כואמו, שדחבר מהאדם אל כבוד קודשתי.

האש של 'נשמה' הוזיק חום המאכלים

פעם כש"ב"ק בשעה מוקדמת בבוקר, נכבה האש מהכרימים, שהיו מונחים עליהם הקדירות של מאכ שבת של הרד"ק **ראא** ו**אמה** וצ"ל. הרבנית ציה פנהו בצער לרבינו, ואמרה לו, שבודאי עד שהוא יזי מהתפלה, אשר כמובן נמשכת שעות ארוכות עד אחר הצהרים, בודאי תקדירו המאכלים, אך רבינו יזי לא הודא סימן ללשח כל רהא.

וכשהיו רבינו מהתפלה, ראהו הרבנית ציה כי קדירות האוכל עוד רוחחים, ללא שהאש בת מחמתו, התפלאה הרבנית על הענין, ושאלה את רבינו על פשר הדבר, ענה לה רבינו בפשטות, כי האש של נשמת כל חי, היא שהתבערה את האוכל עד עתה.

'ממקומי' נהוג לומר בנינו

מרן הרד"ק מצאנו ז"ע, הקפיד שיהיה 'ממקומי' אפילו בשבת ערב פסח שמתהוה בתפלה. ופעם כשהתפלל השיץ הרד"ק המפורסם מוה"ר אביש מאיר בראבנסבראפער ז"ל, לא זמר 'ממקומי', נגע אליו אח"כ מרן הדברי חיים ז"ע ואזו בו, וצעק עליו בקפידא ובהתגשחת כדרכו בקדוש **גאלאגאן**, תעין בסדיו, הרי נהוג ויכולם פוחחים את פיהם בשידה ובזמרה ומבליץ, שהמלאי צרכים לומר שידו, והרי מתחלה צריכים אנתנו לומר שידו, ואחר כך הם פוחחים את פיהם בקדושת והם ממתניגים שיאמרו ישראל שידו, ואזוה אמר בללאמ את התיבות 'ממקומי', בלי 'גנוץ'. [נעצטו אז מרן ממתינים שיאמרו ויודוץ אפ א ממקומי].

עוד אכתוב מלעשה גורא מן האר"י גלוה'.

פעם אחת אמר לתלמידיו ביום שבת קודש, אם תקפ בשחוק מכל מה שתרואו, כי אני אפתל עמכם היום לפני התיבה, ואקרא לספר תורה השבעה רועי תשיבו התלמידים אליי, אנתנו מקבלים עלינו בשמחה, מכל מה אשר צוית עלינו וכי.

וקרא את אהרן לזקנו, וכא וקרא עצמו הפרשה שלו, ואמר הברכה בתחילה ובסוף. וכן משא במקו יד, וקרא הפרשה שלו, ואמר הברכה תחילת לו. וכן אבדומי, צותק, יעקב, וכן יוסף הצדיק קרא לזרעו ש"י, עד לשיביע קרא דוד בן שיי, והיה מראה עצמו, מדיק ומשחק מפיו ומכוכר בכל עז לפני אהרן ב"ר, והוא תורג אפור ומעיל בד על מתניו וכי.

ומפני שניצוץ דוד היה ממלכות תנח"ק נשר, וכוון שראה תורה שכתב, ורק כנחה בשמחה גדול בבל עז, וכן בכל פעם שראה את התורה וכי, נהג כל מי שנוגע ידאח אלקים בלבו, יעשה ויזוה כשידאו כשיצוהו יאזן חספו תורה מן הזכ"ל, או כשיחזיקין אותה תוך לחיבל, ילך בורחות כנחה, ויתקב וינש

פסוק ואלו מהפלי כחודו. כשנתינו לפסוק, יעל שחל ופתו תודרו תרמוט כפיר תוני, וקע בינו ברזלי וצעק 'תודרו'. מיד יצא מה"ש מחודו ורץ אליו לסיני, רקע אף הוא ברזלי, וצעק זרמוס, עמדו משך שנה ומחצה, כשהם רוקעים ברזליהם. הו צועק 'תודרו' הו יתרמוס, וכל תנוכותם או בודש, ששפיעים אינם בהו העולם, לאחר מכן מצאו במקום טיפות דם שניטפו מדרגו.

תפלתו של הרד"ק רבי מרדכי מליכאוויטש ז"ע.

היתה ברשפי אש שלרבת י"ה, בכסופץ לזיות השיט בפסקיו דומה. ובעמוד לפני התיבה, היה אמר 'נשמתי בקול רם ובתלהבות גדולה. ופעם כשבאתי לשיבת מהצ"א ידידיטוב, שבת שם גם הרד"ק בעל **זרע קודש מראשי** ז"ע, ובתניע מודאי יוכל להלכות 'יואר', צעק בקול גדול, עד שנפלה קופסת הטאב"ק מידו של הרד"ק מראשי הרד"ק מראשי ז"ע נעצו בראשו, כואמו, שדחבר מהאדם אל כבוד קודשתי.

האש של 'נשמה' הוזיק חום המאכלים

פעם כש"ב"ק בשעה מוקדמת בבוקר, נכבה האש מהכרימים, שהיו מונחים עליהם הקדירות של מאכ שבת של הרד"ק **ראא** ו**אמה** וצ"ל. הרבנית ציה פנהו בצער לרבינו, ואמרה לו, שבודאי עד שהוא יזי מהתפלה, אשר כמובן נמשכת שעות ארוכות עד אחר הצהרים, בודאי תקדירו המאכלים, אך רבינו יזי לא הודא סימן ללשח כל רהא.

'ממקומי' נהוג לומר בנינו

מרן הרד"ק מצאנו ז"ע, הקפיד שיהיה 'ממקומי' אפילו בשבת ערב פסח שמתהוה בתפלה. ופעם כשהתפלל השיץ הרד"ק המפורסם מוה"ר אביש מאיר בראבנסבראפער ז"ל, לא זמר 'ממקומי', נגע אליו אח"כ מרן הדברי חיים ז"ע ואזו בו, וצעק עליו בקפידא ובהתגשחת כדרכו בקדוש **גאלאגאן**, תעין בסדיו, הרי נהוג ויכולם פוחחים את פיהם בשידה ובזמרה ומבליץ, שהמלאי צרכים לומר שידו, והרי מתחלה צריכים אנתנו לומר שידו, ואחר כך הם פוחחים את פיהם בקדושת והם ממתניגים שיאמרו ישראל שידו, ואזוה אמר בללאמ את התיבות 'ממקומי', בלי 'גנוץ'. [נעצטו אז מרן ממתינים שיאמרו ויודוץ אפ א ממקומי].

עוד אכתוב מלעשה גורא מן האר"י גלוה'.

פעם אחת אמר לתלמידיו ביום שבת קודש, אם תקפ בשחוק מכל מה שתרואו, כי אני אפתל עמכם היום לפני התיבה, ואקרא לספר תורה השבעה רועי תשיבו התלמידים אליי, אנתנו מקבלים עלינו בשמחה, מכל מה אשר צוית עלינו וכי.

וקרא את אהרן לזקנו, וכא וקרא עצמו הפרשה שלו, ואמר הברכה בתחילה ובסוף. וכן משא במקו יד, וקרא הפרשה שלו, ואמר הברכה תחילת לו. וכן אבדומי, צותק, יעקב, וכן יוסף הצדיק קרא לזרעו ש"י, עד לשיביע קרא דוד בן שיי, והיה מראה עצמו, מדיק ומשחק מפיו ומכוכר בכל עז לפני אהרן ב"ר, והוא תורג אפור ומעיל בד על מתניו וכי.

ומפני שניצוץ דוד היה ממלכות תנח"ק נשר, וכוון שראה תורה שכתב, ורק כנחה בשמחה גדול בבל עז, וכן בכל פעם שראה את התורה וכי, נהג כל מי שנוגע ידאח אלקים בלבו, יעשה ויזוה כשידאו כשיצוהו יאזן חספו תורה מן הזכ"ל, או כשיחזיקין אותה תוך לחיבל, ילך בורחות כנחה, ויתקב וינש

פסוק ואלו מהפלי כחודו. כשנתינו לפסוק, יעל שחל ופתו תודרו תרמוט כפיר תוני, וקע בינו ברזלי וצעק 'תודרו'. מיד יצא מה"ש מחודו ורץ אליו לסיני, רקע אף הוא ברזלי, וצעק זרמוס, עמדו משך שנה ומחצה, כשהם רוקעים ברזליהם. הו צועק 'תודרו' הו יתרמוס, וכל תנוכותם או בודש, ששפיעים אינם בהו העולם, לאחר מכן מצאו במקום טיפות דם שניטפו מדרגו.

תפלתו של הרד"ק רבי מרדכי מליכאוויטש ז"ע.
היתה ברשפי אש שלרבת י"ה, בכסופץ לזיות השיט בפסקיו דומה. ובעמוד לפני התיבה, היה אמר 'נשמתי בקול רם ובתלהבות גדולה. ופעם כשבאתי לשיבת מהצ"א ידידיטוב, שבת שם גם הרד"ק בעל **זרע קודש מראשי** ז"ע, ובתניע מודאי יוכל להלכות 'יואר', צעק בקול גדול, עד שנפלה קופסת הטאב"ק מידו של הרד"ק מראשי הרד"ק מראשי ז"ע נעצו בראשו, כואמו, שדחבר מהאדם אל כבוד קודשתי.

הוא צ"ל ואלו מהפלי כחודו. כשנתינו לפסוק, יעל שחל ופתו תודרו תרמוט כפיר תוני, וקע בינו ברזלי וצעק 'תודרו'. מיד יצא מה"ש מחודו ורץ אליו לסיני, רקע אף הוא ברזלי, וצעק זרמוס, עמדו משך שנה ומחצה, כשהם רוקעים ברזליהם. הו צועק 'תודרו' הו יתרמוס, וכל תנוכותם או בודש, ששפיעים אינם בהו העולם, לאחר מכן מצאו במקום טיפות דם שניטפו מדרגו.